

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA DOWODZENIA

JAWNE

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dypl. Józef NIEDŹWIEDŹ

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 113

**Temat: NATARCIE PUŁKU Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ**

**Opracowanie metodyczne
zajęć nr 8 i 15/sł. szt.**

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASU WP
Archiwum Sztabu Złotów Specjalnych
Niedźwiedź

45044

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA DOWODZENIA

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dypl. Józef NIEDŹWIEDŹ

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 113

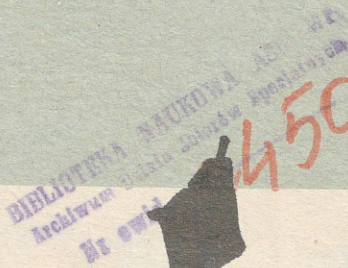
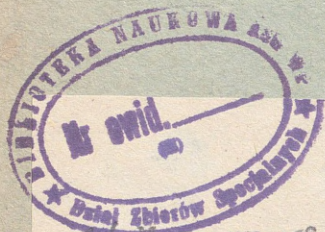
**Temat: NATARCIE PUŁKU Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ**

**Opracowanie metodyczne
zajęć nr 8 i 15/sł. szt.**

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum: Biura Zbiarów Specjalnych
Niedźwiedź

45014

Opis załącznika

17 Mapa nr pf 538/WW, skala 1 : 50 000 na 6 ark.
Decyzja dowódcy 55 pz do forsowania rz. Wisła w dn.22.5

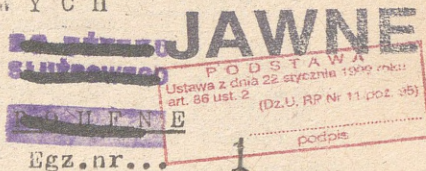
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA DOWODZENIA

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY DOWODZENIA

płk dypl. Filip MAJEWSKI

Tylko dla nauczycieli akademickich

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Płk dypl. Józef NIEDZWIEDŹ

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 113

TEMAT: NATARCIE PŁUKU Z FORSOWANIEM
PRZESZKODY WODNEJ

Opracowanie metodyczne
zajęć nr 8 i 15/sł.szt.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Usługi Zbiorów Specjalnych

Nr egzid

45014

WARSZAWA

Marzec

1984 r.

TEMAT: NATARCIE PUŁKU Z FORSOWANIEM PRZESZKODY WODNEJ

WARUNKI ORGANIZACJI ĆWICZENIA

1. Działania bojowe prowadzone są przy stosowaniu środków konwencjonalnych. Użycie BMR planuje się w toku walki o opanowanie przyczółka /ostatni etap ćwiczenia/.
2. Pułk /dywizja/ przechodzi do natarcia z forsowaniem po planowym przygotowaniu w sytuacji niepowodzenia forsowania z marszu.
3. 19 DZ od godzin rannych 21,5 prowadziła natarcie w kierunku WIŚNIEW, MIŃSK MAZOWIECKI, ptn. GÓRA KALWARIA celem rozbicia we współdziałaniu z 20 DPanc sił głównych 2 DZ/NZ/ na podejściach do rz. WISŁY, sforsowania jej z marszu i uchwycenia przyczółka na zachodnim brzegu rzeki. 55 pz /ćwiczący/ nacierał w pierwszym rzucie dywizji w kierunku GLINIANKA I, KARCZEW, SŁOMCZYN z zadaniem rozbicia wspólnie z 57 pz sił 4 BZ/NZ/ wyjścia nad rz. WISŁA w rejonie KARCZEW, sforsowania jej z marszu i opanowania przyczółka na zachodnim brzegu.
4. Forsowanie rzeki z marszu nie miało powodzenia i o 16.00 21.5 dowódca 55 pz otrzymał zadanie do forsowania przeszkody wodnej po planowym przygotowaniu.
5. Czas na organizację forsowania 11 godzin, w tym 4,5 godziny czasu dziennego.
6. Przyjęto następujące normy taktyczne działania 55 pz:
  - szerokość pasa natarcia - 4-5 km;
  - szerokość odcinka forsowania pułku - 2,5 km;
  - głębokość zadania: - bliższego: opanowanie pierwszej pozycji 4 BZ;
- następnego: opanowanie pozycji odwodów brygady;
  - tempo natarcia podczas forsowania 0,5 - 2 km/godz. w toku walki na przyczółku 3-4 km/godz.
7. Wzmocnienie: 19 DZ - 2 ABAA, 1/2 ABSap /bez ksap/, 1/2 appont, Kp PTS i kGSP z abdp;
55 pz - [redacted], ksap /bez plmin/, kdp i kpont z bsap [redacted], pltzp /bez dr/.
8. Wsparcie 55 pz - eskadry śmigłowców szturmowych.
9. Na korzyść 55 pz planuje się wykonać:
  - uderzenie jądrowe: 1 x 3 kt na odwód 41 mbz, 1 x 10 kt na odwód 4 BZ, 1 x 20 kt na odwód 2 DZ;
  - uderzenie lotnicze: 2 e/1 LMSz na SD 4 BZ i baterię Lars.
10. Ukompletowanie 55 pz - w ludziach 90%, w sprzęcie 80-90%.
Zamiar dowódcy 19 DZ

Zdecydowałem przerwać forsowanie rz. WISŁY z marszu.

Pod osłoną noy zorganizować natarcie z forsowaniem po planowym przygotowaniu.

W godzinach rannych 22.5 wykonać główne uderzenie w kierunku REGUT, GŁOSKÓW, ŻELECHÓW.

Uderzeniem lotnictwa i ogniem artylerii obezwładnić odwody 4 BZ i 2 DZ, stan osobowy i środki ogniowe nieprzyjaciela w punktach oporu na zachodnim brzegu WISŁY w tym artylerię na SO.

Dwoma pułkami zmechanizowanymi w pierwszym rzucie sforsować WISŁĘ na dwóch odcinkach: 500 m wsch. pkt 92.1, NADERZEEZ /6915/ i pkt 93.3 /6815/, /wył/ KĘPA PIJARSKA, przełamać obronę 4 BZ i współdziałając z 20 DPanc rozbić jej główne siły w rejonie WIERZBNO NOWE, ZALESIE GÓRNE, GÓRA KALWARIA.

W zadaniu dnia, współdziałając z sąsiadami rozbić odwód 3 KA/BZ/ i opanować rubież: NADARZYN, ŻELECHÓW, MICHNÓW.

Dywizję ugrupować w dwa rzuty.

OPRACOWANIE METODYCZNE

zajęcie nr 3/Sł.Szt.

- I. **TEMA:** OPRACOWANIE DECYZJI DOWÓDCY PUŁKU DO NATARCIA Z FORSOWANIEM PRZESZKODY WODNEJ.
- II. **CEL:** Nauczyć słuchaczy opracowania decyzji dowódcy pułku do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej.
- III. **CZAS:** 2 godz. lekcyjne.
- IV. **ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:**
1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia	- 10 min.
2. Opracowanie na mapie decyzji dowódcy pułku do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej	- 60 min.
3. Omówienie treści legendy do decyzji dowódcy pułku	- 15 min.
1. Omówienie zajęcia	- 5 min.
V. FORMA: Zajęcie grupowe w sali.	Razem 90 min.

VI. **WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:**

Na 2-3 dni przed zajęciem wykładowca przeprowadza konsultację, podczas której określa zadania dotyczące przygotowania się słuchaczy do zajęcia oraz wyjaśnia problemy, które stwarzają trudności w przygotowaniu się do zajęcia.

Słuchacze przed zajęciem powinni:

- przygotować mapy zgodnie z wzorami dokumentów bojowych pułku - wklejka nr 9;
- narysować na mapach: położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela o 16.00 21.5, zadania bojowe pułku, zadania sąsiadów, zadania wykonywane siłami i środkami przełożonego na korzyść pułku, ocenę działania nieprzyjaciela;
- opracować w załączonej do materiałów legendzie do decyzji dowódcy pułku brakujące punkty /1,2,4,5/, być gotowym do przedstawienia na zajęciu treści legendy oraz sposobu jej opracowania;
- przygotować się do przedstawienia na zajęciach /w oparciu o mapy robocze/ treści informacji rysowanych na mapie z decyzją dowódcy pułku do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej.

Ponadto słuchacze powinni przestudiować:

1. Regulamin sztabów, nr bibl. 021111, str. 60-70.
2. Podręcznik - "Dowodzenie dywizją /pułkiem/ w działaniach bojowych cz. II - "Praca sztabu ogólnowojskowego", nr bibl. 01443, str. 120-133 oraz cz. II - "Wzory dokumentów bojowych pułku", nr bibl. Pf-1235.

VII. **PRZEBIEG ZAJĘCIA:**

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia... - 10 min.
Wykładowca podaje temat i cel zajęcia oraz zagadnienia, które będą treścią zajęcia, sprawdza wykonanie przez słuchaczy zadań określonych podczas konsultacji.

Pytanie: Jakie przedsięwzięcia powinien zrealizować sztab pułku podczas planowania natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej ?

Odpowiedź: Sztab powinien dokonać oceny potrzeb i możliwości forsowania i przeprawy wojsk pułku, skalkulować przegrupowanie i luzowanie wojsk znajdujących się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem na przeszkodzie wodnej, ustalić miejsca załadowania pododdziałów pierwszego rzutu na pływające środki transportowe i samobieżne środki desantowe oraz obliczyć czas wyjścia tych pododdziałów do przeszkody wodnej.

/"Dowodzenie dywizją /pułkiem/ w działaniach bojowych" - podręcznik cz. II str. 133/.

2. Opracowanie na mapie decyzji dowódcy pułku do natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej, ... - 60 min.

Pytanie: Wyjaśnić w jaki sposób opracowuje się decyzję dowódcy pułku w ograniczonym czasie.

Odpowiedź: Decyzję dowódcy pułku w pełnym zakresie przedstawia się na mapach roboczych dowódcy, szefa sztabu, starszego oficera operacyjnego oraz zastępcy dowódcy ds. liniowych. Oficerowie ci z zasady wykonują mapy własnoręcznie.

Opracowanie mapy z decyzją dowódcy może mieć następujący przebieg.

Do czasu otrzymania zadania bojowego przez dowódcę pułku powinny już być odpowiednio przygotowane mapy z narysowanym położeniem wojsk własnych i nieprzyjaciela.

Podczas stawiania zadania bojowego dążyć należy aby rysować go równocześnie na co najmniej dwóch mapach roboczych, z których jedna służyć będzie dowódcy pułku do dalszej pracy, natomiast z drugiej mogą być zapoznawani z zadaniem pozostali oficerowie dowództwa pułku.

Dowódca pułku wspólnie z kierowniczymi osobami dowództwa dokonuje analizy zadania, określa zamiar, formułuje treść zarządzeń dla pododdziałów, przeprowadza ocenę sytuacji. W miarę rozstrzygania poszczególnych problemów decyzji rysuje je na swojej mapie roboczej, będą to zazwyczaj wnioski z oceny nieprzyjaciela, ugrupowanie bojowe pułku, zadanie pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ ich manewr i główne problemy współdziałania.

W tym samym czasie szef sztabu i starszy oficer operacyjny rysują te same dane na swoje mapy robocze. Zastępca do-

wódcy ds. liniowych swoją mapę może opracowywać już po podjęciu decyzji przez dowódcę i jej opracowaniu.

Wykładowca uzupełnia odpowiedź słuchacza, zwraca uwagę na potrzebę bezpośredniej współpracy wszystkich osób funkcyjnych dowództwa pułku podczas planowania natarcia, podkreśla rolę szefa sztabu pułku w kierowaniu procesem planowania w pułku.

Uwaga!

Organizację pracy na SD 55 pz podczas przygotowania natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej przedstawia załącznik nr 1 do opracowania metodycznego.

2.1. Narysowanie planowanego położenia pododdziałów pułku /elementów ugrupowania bojowego/ przed rozpoczęciem forsowania - 25 min.

Czas operacyjny 16.50 - 21.5. Dowódcą po wysłuchaniu meldunku starszego oficera rozpoznania zaakceptował jego wnioski i narysował na mapie ocenę nieprzyjaciela. Następnie, po dokonaniu niezbędnych ustaleń z szefem sztabu, starszym oficerem operacyjnym, szefami artylerii, OPL i saperów oraz z kwatermistrzem określił rozmieszczenie pododdziałów pułku /elementów ugrupowania bojowego/ przed rozpoczęciem forsowania.

Wykładowca nakazuje słuchaczom, aby w roli dowódcy pułku narysowali na mapach planowane położenie pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ przed forsowaniem. Słuchacze na podstawie swoich map roboczych powinni narysować:

- rejon obrony 2 bp w tym punkty oporu kompanii, SO baterii moździerzy, SDO dowódcy batalionu;
- rubieże ogniowe 1 kcz, bppanc, dappanc;
- rejony ześrodkowania 1 i 3 bp, bez;
- rejony SO PGA i da 55 pz, DGA, bm 3 i 1 bp, plot,
- rejony ześrodkowania pododdziałów inżynierskich i elementów zabezpieczenia inżynierskiego /OI^{inż}, OZR, kdp, kpont/;
- rejon rozmieszczenia tyłów;
- rejony rozwinięcia SD, TSD i POD.

Wykładowca obserwuje pracę słuchaczy, w razie potrzeby nakazuje słuchaczom określić rejony poszczególnych pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ lub czyni to osobiście z mapy autorskiej.

2. Narysowanie zadań bojowych pododdziałów pułku ..... 20 min.

Wykładowca podobnie jak w poprzednim zagadnieniu nakazuje słuchaczom narysować w roli dowódcy pułku zadania bojowe batalionów pierwszego i drugiego rzutu.

Przed narysowaniem nakazuje jednemu ze słuchaczy zameldować treść zadania 1 bp.

Zadania bojowe batalionów słuchacze powinni rysować w następującej kolejności:

- linie rozgraniczenia pomiędzy batalionami;
- odcinki forsowania batalionów pierwszego rzutu, rubieże i odcinki forsowania oraz kierunki natarcia, zadania bliższe i kierunki dalszego natarcia;
- miejsca organizowanych przepraw /głównych i zapasowych/;
- rubieże wejścia do walki batalionów drugorzutowych /2 bp i bez/, ich zadania i kierunki natarcia;
- rubieże ogniowe OPpanc;
- rejonu rozwijania SD pułku podczas natarcia pułku.

2.3. Narysowanie dróg marszu, ugrupowania pułku do forsowania oraz

określenie czasu przekraczania linii wyjściowej ..... - 10 min.

Wykładowca podaje, że do każdej przeprawy, tak głównej jak i zapasowej wybiera się drogę marszu, w wypadku braku dróg wybiera się i urządza drogi na przełaj. Następnie wyznacza słuchacza, któremu nakazuje wybrać drogi marszu z rejonów ześrodkowania do poszczególnych przepraw - ponadto drogi rokadowe i drogi manewru dla poszczególnych przepraw. Po zaakceptowaniu kolejnych propozycji słuchacze rysują na mapach, wykładowca zwraca uwagę na właściwe względni-
nianie przez słuchaczy istniejących warunków terenowych na podejściach do rz. WISŁY.

Na zakończenie poleca, aby szczegółowe ugrupowanie pułku na poszczególnych drogach oraz terminy przekraczania linii wyjściowej przez elementy ugrupowania bojowego pułku słuchacze wykonali samodzielnie podczas nauki własnej po zajęciu nr 15 ze służby sztabów nt. "Opracowanie grafiku przeprawy podczas forsowania."

3. Omówienie treści legendy do decyzji dowódcy pułku - 15 min.

Uwaga metodyczna: W zagadnieniu tym wykładowca powinien:

- a/ wyjaśnić słuchaczom, że równocześnie z opracowaniem decyzji na mapie wykonuje się legendę do decyzji, której treść nie różni się od wykonywanych już podczas dotychczasowych ćwiczeń głównych;
- b/ zadać pytanie - Jakie punkty zawiera legenda do decyzji dowódcy pułku w natarciu ?
- c/ wyznaczyć kolejno słuchaczy i nakazać im przedstawić opracowane podczas nauki własnej punkty legendy.
Są to: - wnioski z oceny nieprzyjaciela;
  - cel i zamiar natarcia;
  - podział sił i środków;
  - stosunek sił i środków;

d/ w zależności od potrzeb uzupełnić odpowiedzi słuchaczy, przedstawić własne rozwiązanie lub dać tylko krótką ocenę przedstawionych propozycji.

Rozwiązanie - patrz załącznik nr 2 do opracowania metodowego.

4. Omówienie zajęcia ..... - 5 min.

Wykładowca ocenia stopień osiągnięcia celu zajęcia.

Wyjaśnia problemy, które budzą wątpliwości słuchaczy.

Dokonuje oceny przygotowania grupy i poszczególnych słuchaczy. Stawia zadania dotyczące usunięcia braków. Krótko informuje o treści kolejnego zajęcia oraz ustala termin konsultacji.

Nakazuje zdać mapy do sprawdzenia.

Załączniki:

1. Organizacja pracy na SD 55 pz.
2. Legenda do decyzji dowódcy 55 pz.
3. Decyzja dowódcy 55 pz do forsowania /mapa/.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU SŁUŻBY SZTABÓW

ppłk dypl. Józef NIEDŹWIEDŹ

ppłk dypl. Bogdan TARASIUK

ORGANIZACJA PRACY NA SD 55 pa

podczas przygotowania natarcia z forsowaniem przeszkody wodnej

Czas operac. do	SZTAB PULKU			
	DOWÓDCA PULKU	SZEF SZTABU	OFICEROWIE SZTABU	SZEFOWIE RODZAJÓW WOJSK
16.00 21.5	Kierowanie walką pułku. Otrzymanie zadania bojowego od dowódcy dywizji.	Udział w kierowaniu walką pułku. Uczestniczenie w otrzymaniu zadania bojowego.	STARSZY OFICER OPERACYJNY Zbieranie danych o położeniu pułku. Aktualizowanie wykazu sprzętu bojowego w pododdziałach pułku. STARSZY OFICER ROZPOZNANIA Zbieranie informacji o nieprzyjacieli na podejściach do WISŁY i na jej przeciwnym brzegu.	Zbieranie informacji o sytuacji w podległych pododdziałach i kierowanie ich działaniem. Aktualizowanie danych o ilości i stanie sprzętu w podległych pododdziałach.
16.00 16.15	Analiza zadania, kalkulacja czasu, wstępna ocena sytuacji, sprecyzowanie zamiaru. Określenie treści wstępnych zarządzeń bojowych i wytycznych do przygotowania danych do decyzji dowódcy. Zameldowanie zamiaru dowódcy dywizji.	Opracowanie kalendarzowego planu przygotowania natarcia.	Zapoznanie się z zadaniem bojowym i rysowanie jego treści na mapy robocze.	
16.15 16.40	Zapoznanie kierowniczych osób Dowództwa pułku z zamiarem dowódcy. Wydanie wytycznych do przekazania zarządzeń bojowych, przygotowanie danych do decyzji dowódcy i organizacji rozpoznania.	Wydanie wytycznych w zakresie organizacji pracy na SD podczas przygotowania natarcia. Przekazanie wstępnych zarządzeń bojowych do 2 i 3 bp. Wydanie wytycznych do przygotowania rekonesansu.	Opracowanie i przekazanie wstępnych zarządzeń bojowych do 1 bp, bez, K1 i kr.	Przekazanie zarządzeń podległym pododdziałom.
16.40 17.15	Ocena sytuacji Wysłuchanie meldunków danych do decyzji zastępców, szefów rodzajów wojsk i oficerów sztabu. Precyzowanie decyzji.	Przygotowanie i zameldowanie dowódcy propozycji decyzji, kierowanie i osobisty udział w opracowaniu mapy decyzji dowódcy, legendy do decyzji oraz grafiku przeprawy podczas forsowania. Nadzór nad przygotowaniem rekonesansu dowódcy. Zbieranie informacji o realizacji wydanych zarządzeń. Sprawdzenie dokumentów planowania szefów rodzajów wojsk.	STARSZY OFICER OPERACYJNY OFICER OPERACYJNY Przygotowanie i meldowanie danych do decyzji. Opracowanie decyzji dowódcy i grafiku przeprawy podczas forsowania. Przygotowanie rekonesansu dowódcy. STARSZY OFICER ROZPOZNANIA Przygotowanie i meldowanie danych do decyzji dowódcy. Opracowanie planu rozpoznania pułku. Kierowanie rozpoznaniem pułku.	Przygotowanie i meldowanie danych do decyzji dowódcy. Planowanie użycia podległych pododdziałów. Udział w opracowaniu grafika forsowania i przeprawy. Bieżące kierowanie działaniem podległych pododdziałów.
18.00 19.45	Rekonesans odcinków forsowania batalionów. Postawienie zadań, organizacja współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych.	Wiercenie prac podległych oficerów na SD. Organizowanie służby porządkowo-ochronnej na czas forsowania.	Uczestnictwo w rekonesansie. Zanotowanie przyjętych ustaleń podczas rekonesansu oraz treści postawionych zadań bojowych, wytycznych do współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych.	Uczestnictwo w rekonesansie. Zanotowanie przyjętych ustaleń oraz treści stawianych zadań bojowych, wytycznych do współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych.
20.00 21.30	Wysłuchanie decyzji dowódców batalionów.	Zorganizowanie kontroli gotowości pododdziałów do natarcia. Złożenie meldunku o gotowości pułku do natarcia.	Opracowanie rozkazu bojowego. Aktualizacja planu działania pułku zgodnie z ustaleniami dowódcy. Udział w kontroli.	Aktualizacja planów użycia podległych pododdziałów. Udział w kontroli i pomocy podległych pododdziałach.

L E G E N D A

do decyzji dowódcy 55 pz do natarcia w dniu .....

1. WNIOSKI Z OCENY NIEPRZYJACIELA.

W pasie natarcia 55 pz przechodzą do obrony na zachodnim brzegu WISŁY pododdziały 41 mbz w sile do kcz z plz i płoz wzmocnione częścią kppanc.

Stwierdzono:

- odwód 1 BZ w sile do batalionu w rejonie STERZCHÓW /6708/, CZACHÓWIK /5905/, /wył/ KŁĘPA /6405/;
- odwód 2 DZ/NZ/ w rejonach płd.-zach. PIASECZNO, płd.-zach. CHYNÓW, ZAWADY/4006/, PRZYŁOM /4701/, w sile do wzmocnionego batalionu w każdym z rejonów.

Nieprzyjaciel może:

- do godzin porannych 22.5 przygotować kompanijny punkt oporu w rejonie KOPYTY /7313/, /wył/ DĘBÓWKA /6913/, /wył/ CIECISZEW;
- rozbudować pozycję odwodów brygadowych na rubieży: CZARNÓW /6906/, zach. SOLEC /6806/, ORZESZYN /6606/;
- rozbudować pozycję odwodów dywizyjnych na rubieży: wsch.PIASECZNO, GÓLKÓW;
- osiągnąć gotowość do wykonania części sił odvodu 2 DZ/NZ/ /42 bz z koz/ kontrataku w kierunku ROSTANCIN, PIASKI /7012/.

2. CEL I ZAKRES DZIAŁAŃ BOJOWYCH.

Wykorzystując skutki uderzeń lotnictwa i śmigłowców bojowych, ogniem artylerii, czołgów i środków ppane obeszwać nieprzyjaciela w punktach oporu na przednim skraju obrony po czym sforsować z marszu rz. WISŁĘ i uchwycić przyczółek w rejonie: KOPYTY, WIERZBNO. Główne uderzenie wykonać w kierunku tryg.94.5, CIECISZEW, SZYMANÓW.

W godzinach rannych 22.5 ogniem sześciu dywizjonów artylerii i kluczem śmigłowców bojowych w ramach kompleksowego porażenia ogniowego obeszwać nieprzyjaciela w czołowych punktach oporu. Baterią przeciwpancerną i kompanią czołgów, zniszczyć przed rozpoczęciem ataku środki ppane nieprzyjaciela na odcinku przetłamania.

Uderzeniem dwóch batalionów w ślad za rzutem szturmowo-rozgradzającym sforsować WISŁĘ na dwóch batalionowych odcinkach forsowania. Przetłamać obronę nieprzyjaciela na odcinku KOPYTY /7313/, DĘBÓWKA /6913/, rozbić wspólnie z 57 pz siły 41 mbz. Wprowadzając do walki kolejne siły - 2 bpz opanować rubież zadania bliższego pułku. Siłami jednego batalionu zabezpieczyć wejście do walki 56 pz z rubieży PGR MOCZYDŁÓW /6810/, 1 km płd. STERZCHÓWKA /6711/.

W zadaniu następnym, wprowadzając do walki bez rozbić wspólnie z 56 pz odwoły nieprzyjaciela w rejonie BOROWINA SZYMANÓW, TUROWICE i

4. PODZIAŁ SIŁ I ŚRODKÓW

Elementy ugrupowania bojowego	Pododdziały rodzajów wojsk i środków wzmożenia								
	19pa	dah 55pz	ksap z 19bsap /bez plmin/	bppanc	kdp	kpont	ksap	bcz	pltzp /bez dr/
1 bp							drsap	1kecz	
2 bz							drsap		
3 bp							drsap		
bcz									drtzp
PGA	X								
OPpanc				X					
OInż.			X						
OZR							plid		
Dyspozycja dowódcy		X			X	X			drtzp

5. STOSUNEK SIŁ I ŚRODKÓW

A. Na odcinku forsowania 55 pz

Wojska własne		Wyszczególnienie	Nieprzyjacieli		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
1,3 bp	6	Kompania piechoty	1,5	kz z plz z odwodu 41mbz	4:1
	590	Stan osobowy w kompaniach	118		5:1
1 kecz	11	Czołgi	5	1,5 plcz	2,1:1
19pa, dah 55pz, bm trzech bp, dwa da DGA	53	BWP	10	b Lars, b 203,2, bm, dwie baterie z 45 da kz, plz, pl ppanc RJG, klsppanc, 1,5 plcz	5,3:1
	100	Artyleria do ognia pośredniego	27		3,7:1
	64	Czołgi i BWP do czołgów i środków ppanc nieprzyjaciela	25		2,5:1

B. Na głębokość zadania bliższego z uwzględnieniem kontrataku odwodu 2 DZ

Wojska własne		Wyszczególnienie	Ilość	Nieprzyjacieli	
Oddziały i pododdziały	Ilość			Oddziały i pododdziały	Stosunek sił
1 i 3 bp	8	Kompania piechoty	3,5	trzy kz, plz z odwodu batalionu	2,3:1
2bp/bez kp/	778	Stan osobowy w kompaniach	288		2,6:1
1kecz	11	Czołgi	15	1,5 kecz	1:1,4
	71	BWP	24		3:1
19pa, dah 55pz, bm 1 i 3 bp, jeden da z DGA	78	Artyleria do ognia pośredniego	39	b Lars b203,2 45da, bm, 41mbz,	2:1
	82	Czołgi i BWP do czołgów i środków ppanc nieprzyjaciela	49	bm 42 bz	1,6:1

6. CZAS I UKŁAD ARTYLERYJSKIEGO PRZYGOTOWANIA FORSOWANIA.
METODA I GŁĘBOKOŚĆ ARTYLERYJSKIEGO WSPARCIA FORSOWANIA.

a/ Czas trwania 38 minut od G-0.38 do G.

Układ - od G-0.38 do G-0.24 /14 min./ nawała ogniowa do sił żywych i środków ogniowych w pierwszorzutowych kompanijnych punktach oporu. Niszczenie środków ogniowych nieprzyjaciela ogniem na wprost;

- od G-0.24 do G-0.14 /10 min./ nawała ogniowa do sił żywych i środków ogniowych w punktach oporu położonych w głębi oraz kompanii moździerzy i stanowisk dowodzenia. Niszczenie środków ogniowych ogniem na wprost oraz uderzenie śmigłowców bojowych na przedni skraj obrony nieprzyjaciela;

- od G-0.14 do G /14 min./ nawała ogniowa do sił żywych i środków ogniowych w pierwszorzutowych punktach oporu.

Wykonanie ciągłej zasłony dymnej siłami pododdziałów wojsk chemicznych na odcinku forsowania.

b/ Artyleryjskie wsparcie forsowania metodą ześrodkowań ognia i ogniem z obserwacji. Podczas wsparcia oraz w toku natarcia obezwładniać siłę żywą i środki ogniowe nieprzyjaciela, kompanie moździerzy, system dowodzenia w głębi obrony.

7. GOTOWOŚĆ

- pułku do forsowania - 3.00 22.5;
- artylerii do otwarcia ognia - 5.00 22.5.

8. SYGNAŁY DOWODZENIA

Treść	Rodzaj	Dowodzenia			Powiadamiania		
		Telefon	Radio	Światlny	Telefon	Radio	Światlny
Rozpoczęcie marszu do forsowania /przeprawy/	BURZA		122				
Rozpoczęcie artyleryjskiego przygotowania forsowania i AWF	GROM GROM-1		124 125				
Przerwanie ognia artylerii	PIORUN		130	Seria rakiet "Czerwony dym"			
Zmienić /SD, SDO, TSD/	CYKLON		145				
Przekroczenie linii wyjściowej do forsowania	TAJFUN		133				
Rozpoczęcie forsowania /przeprawy/	ULEWA		155				
Zakończenie forsowania /przeprawy/	NIAPR		166				
Uprzedzenie wojsk o własnych uderzeniach jądrowych.					ZORZA 222	Seria rakiet "Czerwona gwiazda"	

9. ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE

Środki materiałowe		Powinno być wg norm	Stan zapasów o 16.00 21.5	Zużycie w okresie organiz. działań	Brak do pełnych norm	Dowóz w okresie organiz. działań	Stan na początek działań	Limit zużycia na dzień	Dowóz w czasie działań	Stan po wykonaniu zadania
Amunicja /jo/	strzelecka	0,8	0,4	0,1	0,5	0,5	0,8	0,8		
	strzelecka pokładowa	1,3	0,7	0,2	0,8	0,8	1,3	0,9		
	moździerzowa	1,3	0,45	0,2	1,05	1,05	1,3	1,8		
	artyleryjska	1,3	0,5	0,15	0,95	0,95	1,3	2,4		
	ppanc	-	-	-	-	-	-	-		
	czołgowa	1,5	0,45	0,1	1,15	1,15	1,5	0,9		
	plot	1,5	0,85	0,2	0,85	0,85	1,5	1,4		
	PG do BWP	1,5	0,75	0,15	0,9	0,9	1,5	0,9		
Rakiety /jo/	PPK	1,5	0,9	-	0,6	0,6	1,5	1,5		
	plot S-1	1	0,6	0,15	0,55	0,55	1	1		
	plot S-2	1,25	0,4	0,2	1,05	1,05	1,25	1,25		
Benzyna /jn/		1,25	0,65	0,2	0,8	0,8	1,25	0,4		
Olej napędowy	do czołgów BWP	1,5	1,15	0,25	0,6	0,6	1,5	0,6		
	do TO	1,5	0,95	0,25	0,8	0,8	1,5	0,45		
Zywonośność /racje/	"WS"			0,33				0,66		
	"W"									
	"S"	1,5						0,34		

SZEF SZTABU 55 pz

.....

OPRACOWANIE METODYCZNE
zajęcie nr 15/St.Szt.

I. TEMAT: OPRACOWANIE GRAFIKU PRZEPRAWY PODCZAS FORSOWANIA.

II. CEL: Nauczyć słuchaczy opracowania grafiku przeprawy podczas forsowania oraz doskonalić umiejętności w organizacji pracy w sztabie pułku podczas planowania forsowania.

III. CZAS: 2 godziny lekcyjne.

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania słuchaczy do zajęcia ..... - 10 min.
  2. Organizacja pracy w sztabie pułku w opracowaniu grafiku przeprawy podczas forsowania ..... - 15 min.
  3. Opracowanie grafiku przeprawy 55 pz podczas forsowania rz. WISŁA ..... - 60 min.
  4. Omówienie zajęcia ..... - 5 min.
-
- Razem - 90 min.

V. FORMA: Zajęcia grupowe w sali.

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

Na 2-3 dni przed zajęciem wykładowca przeprowadza konsultację, podczas której określa zadania związane z przygotowaniem się do zajęcia oraz wyjaśnia słuchaczom sposób rozwiązywania niezrozumiałych przez nich problemów.

Słuchacze przed zajęciami powinni:

- przestudiować: Podręcznik-"Dowodzenie dywizją/pułkiem/ w działaniach bojowych", cz.II.Praca sztabu ogólnowojskowego nr bibl. 01443, str. 130-134, "Instrukcję o forsowaniu przeszkód wodnych" nr bibl.017913, str. 30-63, załączniki nr nr 8,9,10,14,15,16,17. Podręcznik - "Działania bojowe pułku /pz,pcz/", nr bibl.01010, str. 110-128, 133;
- na załączonym w materiałach blankiecie, grafiku przeprawy podczas forsowania wypełnić pierwsze trzy rubryki /odcinki forsowania, rodzaje przepraw i liczba środków przeprawowych, pododdziały i środki przeprawowe, ugrupowanie bojowe/;
- w oparciu o tabelę zał.nr 15 oraz wzór $R = \frac{2}{D} \cdot S \cdot K + t$ zawarte w instrukcji o forsowaniu przeszkód wodnych str. 80 określić czasy trwania jednego obrotu /rejsu/ dla poszczególnych przepraw;
- przygotować się do omówienia na zajęciach organizacji pracy w sztabie pułku nad opracowaniem grafiku przeprawy;
- zapoznać się z załączonym do materiałów zestawem sprzętu bojowego i przygotować propozycje co do kolejności przeprawy pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ na poszczególnych punktach przeprawowych;

- zapoznać się ze sposobem obliczania czasu trwania przeprawy pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/na poszczególnych przeprawach.

VII. PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Sprawdzenie przygotowania słuchaczy do zajęcia .... - 10 min.

Wykładowca podaje temat, cel zajęcia oraz główne problemy, które będą jego treścią. Sprawdza wykonanie przez słuchaczy nakazanych zadań.

Pytanie: Co zawiera grafik przeprawy podczas forsowania pułku ?

Odpowiedź: W grafiku przeprawy podaje się: odcinki forsowania pułku i batalionów, kolejność wyjścia pododdziałów do przeszkody wodnej, miejsca i rodzaje przepraw, trasy /osie/ przepraw czołgów pod wodą i artylerii, mosty, które należy uchwycić, pododdziały wyznaczone do urządzenia i utrzymania przepraw, środki przeprawowe i ich podział, czas gotowości przepraw i czas przeprawy wojsk. /"Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych" str. 33/.

2. Organizacja pracy w sztabie pułku opracowanie grafiku przeprawy ..... - 15 min.

Wykładowca nawiązuje do treści poprzednich zajęć, zwraca uwagę, że jednocześnie z opracowaniem decyzji dowódcy wykonuje się grafik forsowania i przeprawy.

Następnie wyznacza słuchacza, któremu poleca przedstawić przebieg pracy w sztabie pułku nad opracowaniem grafiku przeprawy oraz zakres współpracy sztabu z szefami rodzajów wojsk, kwatermistrzem i szefem służb technicznych.

Odpowiedź: Bezpośrednimi wykonawcami grafiku przeprawy są oficer operacyjny sztabu i szef saperów. Ich pracą kieruje szef sztabu pułku, który rozstrzyga problemy dotyczące czasu, kolejności i składu poszczególnych fal /rejsów/ forsowania i przeprawy. Samo opracowanie grafiku może mieć następujący przebieg.

Do czasu otrzymania zadania bojowego do natarcia z forsowaniem z planowym przygotowaniem w sztabie powinna nastąpić aktualizacja danych o ilości sprzętu przeprawowego na poszczególnych punktach przeprawowych z uwzględnieniem pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/. Należy przyjąć,

że wykaz taki był wykonywany podczas planowania forsowania z marszu.

Uwaga - Słuchacze wykaz sprzętu bojowego do przeprawy otrzymali przed zajęciami, zał. nr 2 do zestawu materiałów.

Następnie aktualizuje się czasy trwania jednego obrotu /rejsu/ dla poszczególnych środków przeprawowych na nakazanym odcinku forsowania. Czasy te ustalone były podczas planowania forsowania z marszu.

W czasie wypracowywania decyzji do natarcia dowódca pułku określa: ugrupowanie bojowe pułku do forsowania, odcinki forsowania batalionów i ich zadania oraz kolejność forsowania i przeprawy zasadniczych elementów ugrupowania bojowego pułku, miejsce przepraw i czas ich gotowości, główne przedsięwzięcia współdziałania, zabezpieczenia forsowania oraz dowodzenia. Wymienione dane będą w miarę rozstrzygnięcia przez dowódcę wnoszone do grafiku lub wykorzystane w dalszym planowaniu.

W czasie oceny sytuacji szef sztabu powinien między innymi ustalić dla potrzeb opracowywanego grafiku:

- z szefem artylerii - czas, kolejność i miejsce przeprawy poszczególnych dywizjonów artylerii, skład grup rozpoznania artyleryjskiego i termin ich przeprawy, sposób przeprawy rzutu kołowego dh i bpano;
- z szefem OPL - kolejność i miejsce przeprawy środków OPL;
- z kwatermistrzem - skład pierwszego rzutu tyłów oraz czas i miejsce ich przeprawy, kolejność i miejsce przeprawy pozostałych elementów tyłowych;
- z szefem służb technicznych - skład GBR oraz miejsce i czas ich przeprawy, sposób przeprawy pozostałych elementów zabezpieczenia technicznego.

Problemy inżynierskiego zabezpieczenia przepraw oraz sposób przeprawy pododdziałów pułku szef sztabu ustala z szefem saperów na bieżąco w czasie wspólnej pracy nad opracowaniem grafiku.

Po ustaleniu kolejności przeprawy i składu poszczególnych elementów ugrupowania do przeprawy, oficer operacyjny wspólnie z szefem saperów obliczają czas trwania przeprawy pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ na poszczególnych przeprawach wrysowują dane do grafiku. Obliczają przy tym także narastanie sił na przeciwległym brzegu.

W razie potrzeby wykładowca uzupełnia wypowiedź słuchaczy lub zadaje dodatkowe pytania, które powinny ułatwić uzyskanie pełnej odpowiedzi.

3. Opracowanie grafiku przeprawy 55 pz podczas forsowania rz. WISŁA ..... - 60 min.

3.1. Określenie miejsca organizowanych przepraw oraz czasu trwania jednego obrotu /rejsu/ środka przepławowego - 15 min.

Wykładowca podaje: Czas operacyjny 16.15 21.5. Szef sztabu wspólnie z szefem saperów ustalili miejsce i rodzaj organizowanych przepraw, ilość środków przepławowych dla poszczególnych przepraw. Szef saperów obliczył czas trwania jednego obrotu /rejsu/ środka przepławowego i czas urządzania przepraw.

Wykładowca wyznacza słuchacza, któremu nakazuje obliczyć przy tablicy czas trwania jednego obrotu /rejsu/ dla przeprawy desantowej na PTS na kierunku KARCZEW.

Słuchacz oblicza według wzoru $R = \frac{2S}{D} \cdot K + t$

gdzie: R - czas trwania jednego obrotu /rejsu/;

S - szerokość przeszkody wodnej w metrach;

t - czas załadowania i wyładowania;

K - współczynnik uwzględniający prędkość prądu rzeki;

D - prędkość poruszania się środka przepławowego na wodzie w m/min.;

$$R = \frac{2 \cdot 500}{120} \cdot 1,3 + 6 = 8,3 \cdot 1,3 + 6 = 10,8 + 6 = 17 \text{ min.}$$

Następnie wyznacza słuchacza do przedstawienia przygotowanych na nauce własnej czasów trwania jednego obrotu /rejsu/ dla pozostałych przepraw desantowych i promowych oraz czas urządzania przepraw.

Czasy te wynoszą:

- dla przeprawy promowej z parku PP-64 na kierunku KARCZEW - 21 min.;

- dla przeprawy promowej na GSP na kierunku KARCZEW - 18 min.;

- dla przeprawy promowej z parku PP-64 na kierunku NADBRZEŻ - 15 min.;

- dla przeprawy desantowej na PTS na kierunku NADBRZEŻ - 17 min.

Czas urządzania przeprawy promowej z parku PP-64 - 20 min.

Czas urządzania przeprawy promowej na GSP - 10 min.

W zakończeniu wykładowca zwraca uwagę, że czasy te stanowią będą podstawę do dalszych kalkulacji.

3.2. Ustalenie kolejności i ilości przepławianego sprzętu na poszczególnych przeprawach..... - 15 min.

Wykładowca wyznacza słuchacza, któremu nakazuje określić kolejność przepławiania pododdziałów i sprzętu na poszczególnych przeprawach.

Korzystając z grafiku przeprawy, koryguje wypowiedź słuchacza, żąda uzasadnienia przyjętego rozwiązania.

3.3. Obliczanie czasu trwania przeprawy pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ pułku oraz narastanie sprzętu na przeciwnym brzegu ..... - 30 min.

Uwaga metodyczna

Sposób opracowania grafiku przeprawy podczas forsowania wykładowca demonstruje na tablicy, początkowo osobiście następnie poprzez wyznaczonych do tego słuchaczy.

Na wstępie wykładowca ustala czas trwania forsowania przez pierwszą i drugą falę 1 i 3 bp i nakazuje wrysowanie tych danych do grafiku przeprawy.

Następnie wyznacza słuchacza, któremu nakazuje obliczyć przy tablicy czas trwania przeprawy 1 bp na PTS na kierunku KARCZEW.

Słuchacz do obliczania posługuje się wzorem $T = 1,2 \frac{x}{n} \cdot \frac{T_0}{m}$

gdzie: T - czas trwania przeprawy w min;

1,2 - współczynnik uwzględniający prawdopodobne straty w środkach przeprawowych i opóźnienia przepraw;

T₀ - czas obrotu /rejsu/ środka przeprawowego;

x - ilość jednostek przepławianych lub ilość obrotów środków przeprawowych;

n - ilość środków przeprawowych;

m - ładowność środka przeprawowego.

Rozwiązanie $T = 1,2 \cdot \frac{15 \cdot 17}{5 \cdot 1} = 1,2 \cdot \frac{255}{5} = 1,2 \cdot 51 = 61 \text{ min.}$

Kolejny słuchacz oblicza przy tablicy czas trwania przeprawy ozołgów pod wodą.

Słuchacz do obliczania posługuje się wzorem

$$T = \frac{L+S}{V \cdot N}$$

gdzie: T - czas przeprawy ozołgów pod wodą w min.;

L - długość kolumny /w m/;

S - szerokość przeszkody wodnej /w m/;

V - średnia prędkość ruchu ozołgów pod wodą /w m/min/;

N - liczba tras /osi podwodnych/.

Rozwiązanie: Przyjmując odległość między ozołgami w kolumnie 50 m, szerokość rzeki 600 m, szybkość ozołgów podczas przeprawy 5 km/godz. otrzymamy

$$T = \frac{900+600}{5000} \cdot 60 = \frac{1500}{5000} \cdot 60 = 18 \text{ min.}$$

Czas urządzenia przeprawy przyjęto 90 min. Obliczone czasy wykładowca nakazuje przedstawić w grafiku przeprawy, wyjaśnia przy tym sposób przedstawiania czasów trwania przeprawy i urządzenia przepraw.

51
12

63
51

6,12

45
88
---
500 : 50
50

400

900   300

1500 : 5

3. Opracowanie grafiku przeprawy 55 pz podczas forsowania rz. WISŁA ..... - 60 min.

3.1. Określenie miejsca organizowanych przepraw oraz czasu trwania jednego obrotu /rejsu/ środka przepławowego - 15 min.

Wykładowca podaje: Czas operacyjny 16.15 21.5. Szef sztabu wspólnie z szefem saperów ustalili miejsce i rodzaj organizowanych przepraw, ilość środków przepławowych dla poszczególnych przepraw. Szef saperów obliczył czas trwania jednego obrotu /rejsu/ środka przepławowego i czas urządzania przepraw.

Wykładowca wyznacza słuchacza, któremu nakazuje obliczyć przy tablicy czas trwania jednego obrotu /rejsu/ dla przeprawy desantowej na PTS na kierunku KARCZEW.

Słuchacz oblicza według wzoru $R = \frac{2 S}{D} \cdot K + t$
gdzie: R - czas trwania jednego obrotu /rejsu/;

S - szerokość przeszkody wodnej w metrach;

t - czas załadowania i wyładowania;

K - współczynnik uwzględniający prędkość prądu rzeki;

D - prędkość poruszania się środka przepławowego na wodzie
w m/min.;

$$R = \frac{2 \cdot 500}{120} \cdot 1,3 + 6 = 8,3 \cdot 1,3 + 6 = 10,8 + 6 = 17 \text{ min.}$$

Następnie wyznacza słuchacza do przedstawienia przygotowanych na nauce własnej czasów trwania jednego obrotu /rejsu/ dla pozostałych przepraw desantowych i promowych oraz czas urządzania przepraw.

Czasy te wynoszą:

- dla przeprawy promowej z parku PP-64 na kierunku KARCZEW - 21 min.;
- dla przeprawy promowej na GSP na kierunku KARCZEW - 18 min.;
- dla przeprawy promowej z parku PP-64 na kierunku NADBRZEŻ - 15 min.;
- dla przeprawy desantowej na PTS na kierunku NADBRZEŻ - 17 min.

Czas urządzania przeprawy promowej z parku PP-64 - 20 min.

Czas urządzania przeprawy promowej na GSP - 10 min.

W zakończeniu wykładowca zwraca uwagę, że czasy te stanowią podstawę do dalszych kalkulacji.

3.2. Ustalenie kolejności i ilości przepławianego sprzętu na poszczególnych przeprawach..... - 15 min.

Wykładowca wyznacza słuchacza, któremu nakazuje określić kolejność przepławiania pododdziałów i sprzętu na poszczególnych przeprawach.

Korzystając z grafiku przeprawy, koryguje wypowiedź słuchacza, żąda uzasadnienia przyjętego rozwiązania.

3.3. Obliczanie czasu trwania przeprawy pododdziałów /elementów ugrupowania bojowego/ pułku oraz narastanie sprzętu na przeciwnym brzegu ..... - 30 min.

Uwaga metodyczna

Sposób opracowania grafiku przeprawy podczas forsowania wykładowca demonstruje na tablicy, początkowo osobiście następnie poprzez wyznaczonych do tego słuchaczy.

Na wstępie wykładowca ustala czas trwania forsowania przez pierwszą i drugą falę 1 i 3 bp i nakazuje wrysowanie tych danych do grafiku przeprawy.

Następnie wyznacza słuchacza, któremu nakazuje obliczyć przy tablicy czas trwania przeprawy 1 bp na PTS na kierunku KARCZEW.

Słuchacz do obliczania posługuje się wzorem $T = 1,2 \frac{x}{n} + \frac{T_0}{m}$ --
gdzie: T - czas trwania przeprawy w min;

1,2 - współczynnik uwzględniający prawdopodobne straty w środkach przeprawowych i opóźnienia przepraw;

T₀ - czas obrotu /rejsu/ środka przeprawowego;

x - ilość jednostek przepławianych lub ilość obrotów środków przeprawowych;

n - ilość środków przeprawowych;

m - ładowność środka przeprawowego.

Rozwiązanie $T = 1,2 \cdot \frac{15 \cdot 17}{5 \cdot 1} = 1,2 \cdot \frac{255}{5} = 1,2 \cdot 51 = 61 \text{ min.}$

Kolejny słuchacz oblicza przy tablicy czas trwania przeprawy czołgów pod wodą.

Słuchacz do obliczania posługuje się wzorem

$$T = \frac{L+S}{V \cdot n}$$

gdzie: T - czas przeprawy czołgów pod wodą w min.;

L - długość kolumny /w m/;

S - szerokość przeszkody wodnej /w m/;

V - średnia prędkość ruchu czołgów pod wodą /w m/min/;

N - liczba tras /osi podwodnych/.

Rozwiązanie: Przyjmując odległość między czołgami w kolumnie 50 m, szerokość rzeki 600 m, szybkość czołgów podczas przeprawy 5 km/godz. otrzymamy

$$T = \frac{900+600}{5000} \cdot 60 = \frac{1500}{5000} \cdot 60 = 18 \text{ min.}$$

Czas urządzenia przeprawy przyjęto 90 min. Obliczone czasy wykładowca nakazuje przedstawić w grafiku przeprawy, wyjaśnia przy tym sposób przedstawiania czasów trwania przeprawy i urządzenia przepraw.

51
12
202
51
612

15
17
500 : 50
50
400
900 300
1500 : 5

Następnie wykładowca określa słuchaczom zadanie obliczenia czasu trwania przeprawy dla wybranego pododdziału /elementu ugrupowania bojowego/. Porównuje uzyskane dane z danymi zawartymi w załączniku nr 1 do opracowania metodycznego i po ich sprawdzeniu nakazuje przedstawić w grafiku przeprawy.

Obserwuje prace słuchaczy, udziela im niezbędnych wyjaśnień.

Po wypełnieniu rubryki obejmującej czas trwania przeprawy nakazuje obliczyć narastanie sprzętu na przeciwległym brzegu i dokonać wpisu do grafiku.

W zakończeniu zwraca uwagę na to, że grafik przeprawy stanowi podstawę do postawienia zadań w organizacji współdziałania.

4. Omówienie zajęcia ..... - 5 min.

Wykładowca ocenia stopień osiągnięcia celu zajęcia. Dokonuje oceny przygotowania grupy do zajęcia, stawia zadania dotyczące usunięcia braków. Określa termin przedstawienia grafików do oceny.

Załączniki:

Nr 1 - Wykaz sprzętu bojowego 55 pz do przeprawy na przeprawach wojsk inżynieryjnych.

Nr 2 - Grafik przeprawy 55 pz podczas forsowania rz. WISŁA.

OPRACOWAŁ

ppłk dypl. Józef NIEDŹWIEDŹ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU SŁUŻBY SZTABÓW

ppłk dypl. Bogdan TARASIUK

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA 55pz

Załącznik nr 2
do opracowania metodycznego

GRAFIK PRZEPRAWY 55pz PODCZAS FORSOWANIA rz. WISŁA

ODCINEK FORSOWANIA RODZAJ PRZEPRAW LICZBA ŚRODKÓW PRZEPRAWOWYCH	PODZIAŁY I ŚRODKI PRZEPRAWOWE	UGRUPOWANIE BOJOWE	GOTOWOŚĆ PRZEPRAW I CZAS PRZEPRAWY																																																																	
			1						2						3						4						5						6																																			
			10	20	30	40	50	60	10	20	30	40	50	60	10	20	30	40	50	60	10	20	30	40	50	60	10	20	30	40	50	60	10	20	30																																	
	5 PTS - pl PTS (bez dr) kdp 3 promy - kpont (część) 3 GSP - pl GSP kdp dr tzp 4 PTS - dr PTS kdp 3 promy - kpont (część)		<table border="1"> <tr> <td>1bp - 15</td> <td>2bp - 15</td> <td>GRE kmed - 10</td> <td>Tyły 1 i 2 bp - 9</td> <td>Tyły pułku - 10</td> </tr> <tr> <td>1 kez - 3</td> <td>PDO-55 - 12 PDO 19 pa</td> <td>dah - 55 pz - 10 grupa rozp.artyl.</td> <td>2/19pa - 10</td> <td>OZR-8</td> <td>Tyły pułku - 36</td> </tr> <tr> <td>1bp druga fala</td> <td>dah 55, bopanc</td> <td>2bp Pierwsza fala</td> <td>2bp druga fala</td> <td>2bp</td> <td>219pa</td> </tr> <tr> <td>3bp</td> <td>1 kez - 9</td> <td>czołgi - 5 bcz WZT - 4</td> <td>OZR WIG - 3 BAT - 1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3bp druga fala</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>bcz - 19</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>3bp - 10</td> <td>Tyły bez - 6</td> <td>bppanc-3</td> <td>OInz + plichem - 16</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>bplot, grupa rozp. artyleri - 12 ZSU 23-4-4</td> <td>1/19 pa - 12</td> <td>Pierwszy rzut kzoop-8</td> <td>SD - 24</td> <td>3/19 pa - 32</td> <td>Tyły pułku - 36</td> </tr> </table>																								1bp - 15	2bp - 15	GRE kmed - 10	Tyły 1 i 2 bp - 9	Tyły pułku - 10	1 kez - 3	PDO-55 - 12 PDO 19 pa	dah - 55 pz - 10 grupa rozp.artyl.	2/19pa - 10	OZR-8	Tyły pułku - 36	1bp druga fala	dah 55, bopanc	2bp Pierwsza fala	2bp druga fala	2bp	219pa	3bp	1 kez - 9	czołgi - 5 bcz WZT - 4	OZR WIG - 3 BAT - 1			3bp druga fala				bcz - 19			3bp - 10	Tyły bez - 6	bppanc-3	OInz + plichem - 16			bplot, grupa rozp. artyleri - 12 ZSU 23-4-4	1/19 pa - 12	Pierwszy rzut kzoop-8	SD - 24	3/19 pa - 32	Tyły pułku - 36
			1bp - 15	2bp - 15	GRE kmed - 10	Tyły 1 i 2 bp - 9	Tyły pułku - 10																																																													
			1 kez - 3	PDO-55 - 12 PDO 19 pa	dah - 55 pz - 10 grupa rozp.artyl.	2/19pa - 10	OZR-8	Tyły pułku - 36																																																												
			1bp druga fala	dah 55, bopanc	2bp Pierwsza fala	2bp druga fala	2bp	219pa																																																												
			3bp	1 kez - 9	czołgi - 5 bcz WZT - 4	OZR WIG - 3 BAT - 1																																																														
3bp druga fala				bcz - 19																																																																
	3bp - 10	Tyły bez - 6	bppanc-3	OInz + plichem - 16																																																																
	bplot, grupa rozp. artyleri - 12 ZSU 23-4-4	1/19 pa - 12	Pierwszy rzut kzoop-8	SD - 24	3/19 pa - 32	Tyły pułku - 36																																																														

NARASTANIE SPRZĘTU NA PRZECIWNĘGŁYM BRZEGU

	07	71	71	71	71
EMP					
CZOŁGI	6	11	34	34	34
BRZAJA W WODZIE	16	38	60	67	67

Wydrukowano w 10 egz.
KZ. nr 1-10 11.01.1944. CZS
Wydrukowano w 10 egz.
KZ. nr 1-10 11.01.1944. CZS
Drukarnia nr 11-105/11-027/34

Handwritten calculations and notes:

- 36 * 21 = 756
- 756 / 3 = 252
- 12 * 21 = 252
- 252 / 3 = 84
- 16 * 21 = 336
- 336 / 3 = 112
- 21 * 21 = 441
- 441 / 3 = 147
- 21 * 21 = 441
- 441 / 3 = 147
- 21 * 21 = 441
- 441 / 3 = 147

SKŁAD EKIPY 55pz

1944

mesce

BIBLIOTEKA NAUCYJNA
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. ~~1000~~

45014

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA 19DZ

DECYZJA DOWÓDCY 55pz DO FORSOWANIA RZEKI WISŁA W DNIU 22.5

TYLKO DLA NAUCZYCIELI
AKADEMICKICH

Odwod 3KA
15BPanc/20 godz. rannych 22.5

SZEF SZTABU 55pz

DOWÓDCA 55pz

UGRUPOWANIE DO FORSOWANIA I PRZEPRAWY

CZAS PRZEKRACZANIA RUBIEŻY WYJŚCIOWEJ

1	2	3	4	5	6
Pierwszy rzut 1bp 6+0.10	Pierwszy rzut 1bp 6+0.10	Pierwszy rzut 1bp 6+0.10	Pierwszy rzut 3bp 6+0.10	Pierwszy rzut 3bp 6+0.10	Pierwszy rzut 3bp 6+0.10
pl. PTS (bez dr.) 6+0.10	Drugi rzut 1bp 6+0.08	Drugi rzut 1bp 6+0.08	dr. PTS 6+0.10	k. pont (część) 6+0.10	
Rzut kolony 1bp 6+0.15	k. pont (część) 6+0.10	pl. 6SP 6+0.10	GER 6+0.20	drugi rzut 3bp 6+0.12	1/19 pa 6+1.05
Rzut kolony 2bp 6+1.00	dah 55pz (część) 6+0.40	dah 55pz (część) 6+0.40	bez (bez kcz) 6+1.50	rzut kolony 3bp 6+0.20	Pierwszy rzut kzoap 6+1.35
GRE i kmed. 6+2.15	k. 2bp (część) 6+1.00	k. 2bp (część) 6+1.00	Rzut kolony dah 55pz 6+1.25	1/19 pa (część) 6+1.05	SD 55pz 6+1.45
Tyły 1 i 2bp 6+2.25	2/19 pa (część) 6+2.10	2/19 pa (część) 6+2.10	OZR (rzut kolony) 6+2.35	Rzut kolony 6+1.35	3/19 pa 6+2.20
Tyły pułku (część) 6+2.25	OZR (rzut kolony) 6+2.35	OZR (część) 6+2.30	tyły 55pz 6+3.00	tyły 55pz (część) 6+3.15	0lnz. i plchem. 6+2.40

Wydrukowano w 40 egz.
Egz. nr 4-40 Bibl. Nauk. DZS
Wyd. ppłt. MURAWSKI
ppłt. NIEWIEDZ
Rus. T.D. dn. 4.V.1964r.
Druk. ASG WP nr pl. 538/mw